

det ærede Medlems Forslag end efter Flertallets. I begge Tilfælde kan den være udsat for, at den Mand, de allerhelst ønske blandt Ansøgerne, ikke kommer paa Valg, fordi hans Ansøgning bliver lagt tilside af Regjeringen, men efter mine Tanker er der en Forskiel paa, om dette sker, før de have undersøgt alle Ansøgningerne og taget alle Omstændigheder med i Betragtning, eller efter de have gjort det. Det er en noget ringere Ret for dem, som det ærede Medlem vil indrømme, men Flertallet vil dog kunne slutte sig til dette Forslag under Forudsætning af, at det under de følgende Forhandlingerne skulde vise sig, at der er større Stemning for det end for Flertallets. Imidlertid har det ærede Medlem stillet et Par Betingelser for sit Forslag, og den ene af dem er den, at der skulde være en saa stor Deltagelse i Valget, at mindst Halvdelen af de Valgberettigede skulde have stemt ved Valget af det Menighedsudvalg, der omtales for at Menigheden kunde faae Valgret; i modsat Fald skulde Embedet besættes umiddelbart af Kongen. Dertil har Flertallet kunnet slutte sig; thi der staar allerede noget Sigtende i Forslagets § 8, og det er ogsaa en naturlig Ting, at skulde det vise sig, at der ikke var saa stor Interesse i Menigheden for en saa vigtig Sag som Valget af Præsten, at ikke Halvdelen af de Valgberettigede mødte, saa vilde det ikke have saa megen Betydning paa det Sted, om Kongen som hidtil besatte Embedet. Jeg tror, at det i meget saa Tilfælde vil ske; men jeg har ikke Noget imod, at en saadan Bestemmelse findes i Forslaget, og den er altsaa tiltraadt af Udvalget i sin Helhed. Den anden Betingelse derimod, som det ærede Medlem stiller, er den, at hvert 4de Embede, som bliver ledigt, skal besættes umiddelbart af Kongen. Det har vist langt større Betænknelighed hos Flertallet. Det er nemlig et Brud paa Principet i Forslaget. Principet er jo det, at det er Menigheden, der skal vælge sin Præst, og det bliver et meget stærkt Brud derpaa, naar Kongen alligevel skal besætte hvert 4de af de Embede, som blive ledige rundt omkring i Landet. Det vil vistnok heller ikke kunne undgaaes, at det vil vække Misforstaaelse hvor Menigheden har havt Valgret 3 Gange og saa mistet den maaske i et Dieblit, da det er den stærkt om at gjøre at bevare den. Vi have derfor ikke godt kunnet slutte os til denne Bestemmelse, saa meget mere, som vi, i det Mindste jeg, ikke kunne se, at det af de Grunde, som det ærede Medlem anførte i Betænkningen, er nødvendigt. Det ærede Medlem finder en saadan Bestemmelse nødvendig, dels af Hensyn til de Præster, som komme til at sidde i Embede paa smaa Der eller paa den jydsk Hede, og som derfor ville have Bænknelighed ved at blive befærdede i en videre Kreds, og saaledes at kunne komme med paa Valg. Men jeg tror, at det ærede Medlem der har set for store Bænkneligheder, thi Forholdene ville neppe

være stort anderledes med en Præst paa den jydsk Hede end med en Præst, der f. Ex. er ansat i Bendslyssel og søger Embede paa Sjælland. Sjællanderne ville have ligesaa let ved at faae Oplysning om en Præst, der har været paa den jydsk Hede, som om en Præst, der har været i Bendslyssel. Jeg tror ikke, at der er væsentlig Forskiel i den Henseende, men skulde det være, som det ærede Medlem antager, vanskeligt af den Grund at faae saadanne enkelte affides Præsteembeder besatte, saa vilde jeg finde det langt naturligere at give særlige Bestemmelser for disse enkelte Embeders Vedkommende, end at man af den Grund skulde bryde hele det Princip, man gaar ind paa ved en Præstevalglov. Det ærede Medlem antager dernæst, at det vilde være nødvendigt for de Kandidater, der kunne være fuldstændig stikfede til Præstegjerningen, men som af andre Grunde, f. Ex. daarligt Foredrag, uheldigt Udsende eller Sligt ikke vilde have let ved at blive valgte af Menigheden, men for disse Kandidaters Vedkommende er der allerede betryggende Bestemmelser i Lovforslaget, idet Regjeringen beholder Ret til at besætte de residerende Kapellanier. Disse Mand ville altsaa kunne blive befærdede og komme til at udøve præstelig Virksomhed som personelle Kapellaner og residerende Kapellaner, og de ville forsaavidt blive stillede lige med Andre. Endelig siger det ærede Medlem ogsaa, at det vilde være heldigt, om Kongen fik en saadan Ret, for at der ikke paa en enkelt Egn skulde gjøre sig altfor stor Ensidighed gjældende. For at der ikke paa en enkelt Egn skulde blive lutter Præster af en enkelt Bestemt Retning, vilde det være godt, om Kirkebestyrelsen fik Ret til engang imellem at blande sig i Spillet og sætte en Mand ind af en noget anden Retning for paa denne Maade at raade Bod paa Ensidigheden. Der forekommer det mig, at det ærede Medlem er kommet Noget ind paa den samme Tankegang, som det ærede Mindretal, jeg før omtalte, de ærede Medlemmer for Viborg (Klein) og for Hjerteminde (N. Andersen), nemlig, at Regjeringen i disse Sager fremdeles skal være et Slags Forsyn, at det fremdeles skal være den, der dog skal have en væsentlig Indflydelse paa, hvorledes de aandelige Strømninger skulle komme til at røre sig i Landet. Der antager jeg, at man gjør rettest i at give fuldstændig Frihed, saaledes at det altsaa maa bero paa, hvilken Retning der er stærkest og har de dygtigste Forkjæmpere, om den eller den Retning skal blive raadende i en Egn. Skulde Flertallet gaa ind paa det ærede Medlems Forslag, have vi stillet den Værdning, at det ikke skulde være hvert fjerde, men hvert tiende Embede, der saaledes skulde besættes af Kongen. Derved vilde Betænkneligheden blive noget mindre, da det blev færre Embede, der blev Tale om, men jeg for mit Vedkommende ser ikke rettere, end at den